

**Założenia audytu wewnętrznego
zleconego w zakresie realizacji Zaleceń
Rady Ministrów w sprawie
uwzględniania aspektów społecznych w
zamówieniach publicznych**

Warszawa, kwiecień 2018 r.

1. Podstawa realizacji zadania

Audyt wewnętrzny w zakresie realizacji w latach 2016-2017 przez jednostki administracji rządowej obowiązków wynikających z *Zaleceń Rady Ministrów w sprawie uwzględniania przez administrację rządową aspektów społecznych w zamówieniach publicznych*¹, dalej jako: *Zalecenia*.

Audyt wewnętrzny został zlecony na podstawie art. 292 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych* (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.) i jest realizowany jako czynność doradcza, na zasadach określonych w *rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 4 września 2015 r. w sprawie audytu wewnętrznego oraz informacji o pracy i wynikach tego audytu* (Dz. U. poz. 1480, z późn. zm.), dalej jako: *rozporządzenie*.

2. Cel audytu zleconego

Celem audytu jest dostarczenie Szefowi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych oraz Ministrowi Finansów informacji na temat stosowania *Zaleceń* w zakresie uwzględniania klauzul/aspektów społecznych w zamówieniach publicznych.

Ponadto celem audytu jest dostarczenie kierownikowi jednostki informacji, w jakim zakresie klauzule/aspekty społeczne były uwzględniane w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego.

W wyniku przeprowadzonych czynności audytor wewnętrzny może przedstawić kierownikowi jednostki propozycje usprawnień funkcjonowania jednostki w obszarze objętym badaniem.

3. Zakres podmiotowy

Audytem zostaną objęte jednostki, w których prowadzony jest audyt wewnętrzny, zgodnie z listą jednostek, ustaloną w porozumieniu z Urzędem Zamówień Publicznych.

Lista jednostek stanowi Załącznik Nr 1 do *Założeń*.

4. Akty prawne dotyczące badanego obszaru

- ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1579, z późn. zm.), dalej jako: *ustawa Pzp*,
- rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz. U. poz. 2038), dalej jako: *rozporządzenie sprawozdawcze*,
- procedury i regulacje wewnętrzne jednostek dotyczące przygotowania i prowadzenia postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

¹ Obowiązujące *Zalecenia* były poprzedzone dokumentem z dnia 28 lipca 2015 r. pn. *Zalecenia Rady Ministrów w sprawie stosowania przez administrację rządową klauzul społecznych w zamówieniach publicznych*.

5. Zagadnienia podlegające badaniu

5.1 Wypełnianie obowiązku sprawozdawczego z realizacji Zaleceń Rady Ministrów w sprawie uwzględnienia klauzul społecznych w zamówieniach publicznych

Audytór wewnętrzny powinien ustalić, czy w jednostce wypełniono obowiązek sprawozdawczy wobec Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych wynikający z *Zaleceń*.

W przypadku, gdy jednostka nie wywiązała się z ww. obowiązku, audytór wewnętrzny powinien ustalić i opisać przyczynę nieprzekazania Prezesowi UZP informacji, o których mowa w *Zaleceniach* oraz przedstawić propozycje dotyczące usprawnień funkcjonowania jednostki w tym zakresie.

Propozycje te należy przedstawić w wynikach z czynności doradczej.

W tym zakresie należy wypełnić zakładkę 1. *Informacje ogólne* w Załączniku nr 2.

5.2 Przeprowadzanie analizy możliwości uwzględnienia klauzul/aspektów społecznych w planowanych zamówieniach publicznych

Audytór wewnętrzny powinien ustalić, czy w jednostce przeprowadzono analizę możliwości uwzględnienia klauzul/aspektów społecznych w zamówieniach publicznych planowanych na 2016 i 2017 r. np. przy sporządzaniu planu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

Jeśli tak, to należy wskazać: uczestników, ich rolę, a także dokument będący efektem przeprowadzonych czynności w trakcie przeprowadzania analizy.

Audytór powinien również krótko opisać sposób przeprowadzenia analizy, a także ustalić, czy wynika on z procedur wewnętrznych dotyczących przygotowania i realizacji zamówień publicznych.

W przypadku gdy nie przeprowadzono analizy możliwości uwzględnienia klauzul/aspektów społecznych, audytór wewnętrzny powinien opisać przyczynę jej braku oraz przedstawić propozycje dotyczące usprawnień funkcjonowania jednostki w tym zakresie.

Propozycje te należy przedstawić w wynikach z czynności doradczej.

W tym zakresie należy wypełnić zakładkę 2. *Sposób przeprowadzenia analizy* w Załączniku nr 2.

5.3 Przeprowadzanie analizy możliwości uwzględnienia klauzul/aspektów społecznych na etapie przygotowania postępowań o udzielenie zamówień publicznych i zamówień, do których nie stosuje się przepisów ustawy Pzp oraz uwzględnianie tych aspektów we wszystkich zamówieniach, w których analiza wskazywała na taką możliwość

Audytór wewnętrzny powinien ustalić, czy w jednostce przeprowadzono analizę możliwości uwzględnienia klauzul/aspektów społecznych na etapie przygotowania konkretnych postępowań o udzielenie zamówień publicznych w podziale na postępowania o udzielenie zamówienia publicznego:

- a) objęte procedurami określonymi w *ustawie Pzp*, wszczęte przed i po wejściu w życie ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – *Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw*²;
- b) te, do których nie stosuje się przepisów ustawy *Pzp*.

Audytor wewnętrzny przeprowadza badanie na podstawie dokumentacji dotyczącej:

- a) 50 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzonych w latach 2016-2017 wylosowanych z populacji postępowań wszczętych przed i po wejściu w życie ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – *Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw*,
- b) 20 wylosowanych zamówień publicznych przeprowadzonych w latach 2016-2017, do których nie stosuje się przepisów ustawy Pzp.

W przypadku, gdy liczba zamówień udzielonych w jednostce jest mniejsza od wskazanych powyżej (w pkt a lub b), badaniu podlegają wszystkie postępowania i zamówienia przeprowadzone w latach 2016-2017.

Audytor dokonuje doboru próby zgodnie z profesjonalnym osądem, a przyjętą metodę opisuje w dokumentacji roboczej z czynności doradczej.

Na podstawie wyników przeprowadzonego badania audytor powinien ustalić, czy zastosowano klauzule społeczne/aspekty społeczne we wszystkich zbadanych postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego i zamówieniach, do których nie stosuje się przepisów *ustawy Pzp*, w przypadku których analiza wskazała na możliwość ich zastosowania.

W przypadku nieuwzględnienia klauzul/aspektów społecznych na etapie przygotowania i realizacji postępowań o udzielenie zamówień publicznych lub realizacji zamówień, do których nie stosuje się przepisów *ustawy Pzp*, audytor wewnętrzny powinien opisać przyczynę niestosowania klauzul/aspektów społecznych.

W tym zakresie należy wypełnić następujące zakładki Załącznika nr 2:

- 3. *Zamówienia publiczne sprzed nowelizacji,*
- 4. *Zamówienia publiczne po nowelizacji,*
- 5. *Zamówienia, do których nie stosuje się przepisów ustawy Pzp.*

5.4 Realizacja umów w sprawach zamówień publicznych określających społeczne wymagania oraz egzekwowanie ich postanowień

Audytor wewnętrzny powinien ustalić, czy umowy w sprawach zamówień publicznych określające społeczne wymagania związane z realizacją zamówień w jednostce:

- a) zawierały uprawnienia kontrolne zamawiającego,
- b) przewidywały sankcje pozwalające zamawiającemu na egzekwowanie stosowania przez wykonawców tych wymagań na etapie realizacji zamówienia.

² Dz. U. z 2016 r. poz. 1020, z późn. zm.

Ponadto audytor wewnętrzny powinien ustalić, czy w trakcie realizacji zamówienia zamawiający kontrolował, zgodnie z posiadanymi uprawnieniami, stosowanie społecznych wymagań przez wykonawcę.

Należy także ustalić, czy w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości zamawiający zastosował sankcje określone w tej umowie. Audytor powinien ustalić także, czy sankcje zastosowane wobec wykonawcy doprowadziły do przestrzegania społecznych wymagań realizacji zamówienia ujętych w umowie. W przypadku sankcji o charakterze finansowym należy podać ich wysokość.

Audytor dokonuje ustaleń na podstawie badania 30 umów wylosowanych z populacji wszystkich umów zawartych w wyniku zakończonych w latach 2016-2017 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w których zastosowano klauzule społeczne z art. 29 ust. 4 pkt 1 lub z art. 29 ust. 4 pkt 4 (w brzmieniu sprzed nowelizacji *ustawy Pzp* z 2016 r.) lub klauzule społeczne z art. 29 ust. 3a lub art. 29 ust. 4 (w brzmieniu nadanym nowelizacją *ustawy Pzp* z 2016 r.).

Audytor dokonuje doboru próby zgodnie z profesjonalnym osądem, a przyjętą metodę opisuje w dokumentacji roboczej z czynności doradczej.

W przypadku braku umów, w których zastosowano ww. klauzule społeczne, audytor odstępuje od badania opisanego w pkt 5.4.

W tym zakresie należy wypełnić zakładkę 6. *Egzekwowanie postanowień umownych* w Załączniku nr 2 .

5.5 Wiedza pracowników jednostki na temat klauzul/aspektów społecznych w zamówieniach publicznych

Audytor wewnętrzny powinien ustalić, czy w trakcie przygotowania i prowadzenia postępowań o udzielenie zamówień publicznych korzystano z publikacji oraz innych materiałów dotyczących aspektów społecznych w zamówieniach publicznych, opracowanych przez Urząd Zamówień Publicznych.

Ponadto audytor powinien ustalić, czy pracownicy jednostki, w tym odpowiedzialni za przygotowanie i prowadzenie postępowań o udzielenie zamówień publicznych:

- a) brali udział w szkoleniach z zakresu klauzul/aspektów społecznych w zamówieniach publicznych,
- b) muszą uzupełnić lub zaktualizować wiedzę w zakresie stosowania klauzul/aspektów społecznych w zamówieniach publicznych.

W tym zakresie należy wypełnić zakładkę 7. *Wiedza, szkolenia pracowników* w Załączniku nr 2.

5.6 Systemy informatyczne wspomagające proces udzielania zamówień publicznych

Audytor wewnętrzny powinien zebrać informacje na temat systemów informatycznych stosowanych w jednostce, które wspierają proces udzielania zamówień publicznych. Szczególną uwagę audytor powinien zwrócić na możliwość wykorzystania tych systemów w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych uwzględniających klauzule/aspekty społeczne.

W tym zakresie należy wypełnić zakładkę 8. *Systemy informatyczne* w Załączniku nr 2.

6. Realizacja zadania na podstawie informacji zawartych w Założeniach

Ze względu na specyfikę badanego obszaru zaleca się, aby audytor wewnętrzny przed realizacją zadania zleconego zorganizował spotkanie z audytowanymi, podczas którego przedstawi cel, zakres przedmiotowy oraz ramy czasowe czynności.

7. Przekazanie wyników audytu zleconego

Wyniki audytu wewnętrznego zleconego zawierające:

- 1) wynik czynności doradczej, o którym mowa w § 24 rozporządzenia,
- 2) wypełnione zakładki 1 - 8 w Załączniku nr 2 do Założeń

należy przekazać w formie edytowalnej za pośrednictwem Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (e-PUAP) do Ministerstwa Finansów, na adres: /bx1qpt265q/SkrytkaESP (sprawę należy oznaczyć: audyt klauzule nazwa jednostki).

Wyniki audytu powinny być przekazane i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym przez kierownika jednostki.

Wyniki audytu należy przekazać w nieprzekraczalnym terminie do 25 maja 2018 r.

8. Pytania dotyczące audytu zleconego

Pytania dotyczące realizowanego zadania audytowego należy przysyłać wyłącznie w wersji elektronicznej na adres: koordynacjaAW@mf.gov.pl.

W tytule e-maila prosimy wpisać „Audyt zlecony klauzule – pytanie”.

Odpowiedzi na pytania zadawane drogą e-mailową będą zamieszczane na stronie internetowej Ministerstwa Finansów w zakładce Ministerstwo Finansów/Działalność/Finanse publiczne/Kontrola zarządcza i audyt wewnętrzny/Audyt wewnętrzny w sektorze publicznym/Audyt zlecony/Realizowane audyty/Audyt zlecony w zakresie stosowania klauzul społecznych.